

Wychodzi we wtorek, czwartek i sobotę. Co sobotę dotychczasony jest arkusz Rozmaitości, pisma ku użytkowi i zabawie. Prenumerata Gazety z Dodatkiem i Rozmaitościami wynosi: na kwartał, dla odbierających w samym Lwowie 2 zr. 48 kr., na pocztamcie lwowskim 3 zr. 12 kr., na wszelkich innych pocztamtach 5 zr. 36 kr. mon. konw. Prenumerata półroczna wynosi dwa razy tyle co kwartalna.

G. A. Z. E. T. A.

L W O W S K A.

Dodatek do Gazety Lwowskiej obejmuje doniesienia urzędowe i prywatne. Zamieszczenie w Dodatku płaci się od wiersza w pół kolumnie (drukem garmont) za pierwszy raz 3 kr., a za każdy następujący raz tylko po 1 1/2 kr. mon. konw. Za większe litery płaci się wedle tego, ile na zwyczajny druk obrachowane miejsca zajmą. Redakcja Gazety Lwowskiej przyjmuje tylko frankowane listy.

Wtorek

N^{ro}. 63.

2. czerwca 1846.

Przegląd artykułów.

Wiadomości krajowe: Ze Lwowa: Ogłoszenie o jarmarku na wełnę. — Z Salzburga: Powitanie Cesarzowej JMości Rosyjskiej. — Z Wiednia: Powitanie Cesarzowej JMości Rosyjskiej w Lincu i puszczenie się Jej w dalszą drogę.

Wiadomości zagraniczne: Anglija: Bil taryfowy w izbie niższej po raz trzeci, a w izbie wyższej po pierwszy raz odczytany. — Lordowie protekcyjniści. — Głos dziennika Times o izbie wyższej. — Czynności parlamentu. — Królowa Wiktoryja powiła córkę.

Francya: Czynności izby deputowanych. — Poselstwo od Króla do marszałka Bugeaud.

Królestwo Polskie: Pobyt Cesarza Mikołaja w Warszawie.

Nowiny.

Wiadomości handlowe i przemysłowe: Z Czernowiec. — Z Jarosławia. — Z Ołomuńca. — Jak się też dzisiaj ma rzecz z koleją północną Cesarza Ferdynanda.

Temperatura maja r. b. we Lwowie.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Ze Lwowa. —

Według obwieszczenia c. k. Rządu krajowego w »Dzienniku Urzędowym« dzisiejszej Gazety umieszczonego, jarmark na wełnę we Lwowie połączony z wystawą owiec przedniejszej rasy, odbędzie się w tym roku, tak jak zwykle od 1go do 8go lipca.

— Z Salzburga. —

JejMość Cesarzowa Rosyjska przybyła z Jej Ces. Mością Wielką Księżną Olgą.

dnia 22. maja popołudniu o pół do czwartej do Salzburga, i wysiadła w c. k. zimowej rezydencji, gdzie Ją przyjmowali JCKMość Arcyksiążę Jan i JCKMość Arcyksiążę Albrecht, komenderujący generał w dolnej i górnej Austrii, jakoteż w Salzburgu.

Księżę Nasauski przybył dnia 20go a Królewicz Wirtemberski dnia 21. maja do Salzburga.

— Z Wiednia. —

JejMość Cesarzowa Rosyjska, która dnia 24go maja przenocowała w Lambach, przybyła dnia 25. o 11tej godzinie przedpołudniem do Lincu, i wysiadła w przygotowanych na Jej przyjęcie apartamentach w wiejskim domu, gdzie Ją przyjmowali JejMość Cesarzowa Maryja Anna i Jego C. K. Mość Najdostojniejszy Arcyksiążę Franciszek Karol, którzy w niedzielę rano do Lincu przybyli. Po zabawieniu przez kilka godzin i po obiedzie u JejMości Cesarzowej Maryi Anny, udała się JejMość Cesarzowa Rosyjska w dalszą podróż do Freistadt, gdzie nocleg odbyła.

JejMość Nasza Najłaskawsza Cesarzowa i Jego C. K. Mość Arcyksiążę Franciszek Karol powrócili dnia 26go maja po południu o godzinie 5tej na tym samym parostatku »Zofija« na którym byli zawiezieni do Lincu, znowu do tego stołecznego i rezydencyjnego miasta.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytanija i Irlandyja.

Z Londynu dnia 20. maja. Na posiedzeniu izby niższej d. 19. maja odczytano po raz trzeci bil dotyczący taryfy cłowej, a w izbie wyższej odczytano tenże bil w tymże dniu po raz pierwszy.

Dnia 16. maja popołudniu odbyło się pod przewodnią Księcia Richmond liczne zgromadzenie członków izby wyższej, którzy rządowej polityce wolnego handlu są przeciwni. Książę Richmond, jako prezydujący, uniewinniał niebytność kilku parów, z tym dodatkiem, iż oni go upoważnili aby dał zupełne ich przyzwolenie do zamiarów zgromadzenia, i oświadczył niecofnione ich postanowienie, że bronić będą sprawy przeciw propozycji, która wkrótce izbie lordów ma być przedłożoną. Gdy Książę Richmond przedstawił projekt zgromadzenia szanownych lordów, zabrał lord Stanley głos, i oświadczył, iż postanowił wszelkimi sposobami zasadę ochrony ceł utrzymać, i sprzeciwić się temu bilowi, który właśnie przez izbę niższą przeszedł. — Lord Beaumont, lord Redesdale, lord Colchester i lord Ashburton mówili w tym samym duchu; a w końcu uchwalono jednogłośnie użyć wszelkich sposobów, aby zaproponowany przez Sir Roberta Peel plan udaremnić.

Dnia 22. maja. Gdy bil zbożowy w izbie niższej przeszedł, o jawia się teraz niejaka obawa, czy też i lordowie ze swojej strony temu bilowi przejść dozwolą. Niedawno jeszcze nie wątpiono bynajmniej, że izba wyższa wstrzyma się od wszelkiej stanowczej opozycji, skoro tylko bil znaczną większością przez izbę niższą przyjętym będzie. Konserwacyjni lordowie, uczuli zapewne całą trudność swojego położenia: Jeżeliby pozwolili upaść bilowi, co im możeby z łatwością przyszło, tedy zachodzi pytanie, kim Sir Roberta Peel zastąpić, któryby w tedy rezygnować musiał. Jedyń minister, któremby partya protekcyjnistów poruczyć mogła swoje szczęście, lord Stanley, oświadczył wprawdzie jawno, że nie pochwala planów Sir Roberta Peela, ale oraz oświadczył, że się nie przychyli do żadnego przedsięwzięcia, którymby bieg rządu tamowano. — Zważywszy to, konserwatyści w izbie wyższej odstąpili od swego zamysłu organizowania systematycznego oporu przeciw bilowi. Wszelako od kilku dni zyskuje wiarę ta pogłoska, że lord Stanley skłania się, w potrzebnym razie ze szeregów swoich politycznych przyjaciół gabinet złożyć. Ztąd domyślamy się, że protekcyjniści w izbie wyższej proponują i przywiodą do skutku poprawkę do tegoż bilu. Z tego wynikłoby to, iż Sir Robert Peel musiałby zrezygnować, a Królowa musiałaby wezwać do siebie lorda Stanley, i dać mu pełnomocnictwo do złożenia konserwacyjnego ministeryjum. — Gazeta Times z dnia 18. b. m.

zawiera o najważniejszej kwestyi dzienniej, to jest, o zachowaniu się izby wyższej podczas dyskusji nad bilem o wprowadzaniu zboża, wstępny artykuł, w którym tak mówi: «Gdy bil zbożowy przeszedł przez różgi w izbie niższej, są teraz oczy wszystkich zwrócone na szanowno zgromadzenie rady, na którym takowy wkrótce ma być rozstrząsanym. Panujące uczucie, jakie ta ważna chwila w narodzie obudza, jest uczucie zaufania w mądrą rozważkę parów, połączone z tém szczerém życzeniem, aby też rozważka skutek swój przyjęciem bilu okazała. Druga, wszędzie pojawiająca się nadzieja jest ta, że izba lordów spieszożo że swemi postanowieniami postąpi. Znaczna większość angielskiego ludu ma szczerę uszanowanie dla izby wyższej; ona widziałaby dobro powszechne wystawione na niebezpieczeństwo, jeżeliby z jakowego powodu moralne stanowisko, niepodległość, stały byt naczelnej gałęzi prawodawczego ciała zachwianymi zostały. Po doświadczeniu tylu wieków, byłoby to zarozumiałością nie do przebaczenia gdyby nam tylko przez myśl przeszło, że rzeczywiste lub istotne poniżenie izby lordów nie jest czém inném, jak narodową szkodą, nad której skutkami wkrótce byśmy ubolewali. — Tak małą mamy przyczynę sądzić, że Anglija byłaby została tém, czém jest, bez terażniejszego szanownego stanowiska parów państwa, jak mały mamy powód wyobrażać sobie, że budowa ludzkiego ciała, może jeszcze odpowiadać swemu przeznaczeniu, jeżeli mu jakowy organ żywotny ujętym lub aż do rozwiązania osłabionym zostanie. W tej chwili cały naród przejęty zarówno uczuciem wdzięcznego uznania wielkich zasług, wezwał przez swego konstytucyjnego naczelnika dwóch ze swoich najgodniejszych synów do izby lordów, i oświadczył przeto, że w tém odznaczeniu spoczywa najświetniejsza nagroda za wielkie czyny. W wyniesieniu Hardinga i Gougha na godność parów, uznajemy, czém jest właściwy charakter izby wyższej, i za co go właściwie mieć należy. My szaskodzilibyśmy sami sobie, naszej socyjalnój i politycznój egzystencji, jeżeliby nasz senat z Hardingów i Goughów złożony, przez surowe postępowanie drugich, lub przez własną nierozważkę, jakowój obelgi doznał. Dla tego też «aby godność parów utrzymać», jesteśmy gotowi do wszelkiej zwyczajnój, a nawet do więkšej niż zwyczajnój ofiary. W takich okolicznościach byłoby publiczném nieszczerściem, jeżeliby lordowie chcieli albo wprost sprzeciwić się sercu i umysłowi narodu, albo jeżeliby z pozorem

niecnej i lekliwej uległości do uchwały izby niższej przystąpić chcieli. W pierwszym razie utraciliby aż do pewnego stopnia miłość, a w drugim poważanie ludu. Mało jest w angielskim narodzie takich osób, któreby miały tak demokratyczny, tak przeciwny konstytucji, czyli raczej tak anarchiczny sposób myślenia, iżby żądały, aby obradom izby wyższej, jakowy gwałt uczyniono. Jesteśmy przekonani, iż naród niechętnie sobie przypomina te wypadki, w których przyzwolenie lordów mniej uzyskanem, niż wymuszonem było. Wiadomo, że wolny lud nienawidzi wszelkiego gwałtu, bądź takowy pochodzi od kogokolwiek, bądź też na kogokolwiek spada. Wolny lud jest powszechnie przejęty tą myślą, że mogą zająć okoliczności, w których pomyślność i honor dobra publicznego od wolnego głosu parów zależą, i że ich powołaniem jest, zbawiennie wykonywać swą władzę w oporze przeciw chwilo- wym omamieniom. Gdyby bil zbożowy, jak niektórzy utrzymują z przesadą, był połączony z jaką kwestyją religijną; gdyby ustawy zbożowe należały do naszych starodawnych instytucyj; gdyby będąca w toku kwestyja dotyczyła się korony, kościoła, parostwa, ustaw, korporacyj krajowych, — wtedy przedmiot ten zasługiwałby ze wszecch miar, aby lordowie wzięli go pod oględną rozważę. Atoli ustawy zbożowe datują się dopiero od roku 1815. Nowy bil należy do kategorii zwyczajnych bilów pieniężnych, i z tego powodu nie wymaga w żaden sposób bardzo głębokiego roztrząsania przez izbę wyższą.^a

Izba handlowa w Manszestrze odbyła dnia 21. maja nadzwyczajne, przez najpierwszych kupców miejscowych bardzo liczne odwidzone zgromadzenie, na którym uchwalono jednogłośnie petycyję do izby wyższej, aby takowa nieodmiennie przyjęła zbożowy bil dotyczący cłowej taryfy, który w izbie niższej już przeszedł.

— Dnia 23. maja. Wczorajsze parlamentowe rozprawy zawierały po większej części mało ważnego. W izbie wyższej oznajmił książę Wellington, iż trwanie feryj podczas zielonych świąt na przyszłym posiedzeniu na 3 dni proponuje. W izbie niższej wniósł O'Connell stosownie do wczorajszego zapowiedzenia, aby pana Smith O'Brienne z więzienia izby wypuszczono. Po przydłuższej rozprawie, został ten wniosek 180 głosami przeciw 36 odrzuconym, poczem izba przeszła do obrad nad bilem fabrycznym pana Fielden, który jak wiadomo czas roboty dla młodych ludzi od

13 do 18 lat we wszystkich fabrykach na 10 godzin chce ograniczyć. Bil ten miał być niebezpiecznym dla ministryjum, gdyż partyja torysów sądziła przy głosowaniu nad nim, iż znalazła sposobność razem z członkami drugiej strony izby, którzy bil pochwalają, pozostawić ministryjum w mniejszości. Wszelako bil ten został wczoraj 203 głosami przeciw 193 odrzuconym.

— dnia 25. maja. (Przez depeszę telegraficzną.) Królowa Wiktoryja powiła dziś szczęśliwie córkę o godzinie 3ciej po południu. Stan zdrowia dostojnej położnicy i nowo-narodzonej księżniczki jest zadowolający.

Francyja.

Z Paryża dnia 23. maja. Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 19go maja toczono dalej powszechne obrady nad budżetem wydatków na rok 1847. Ze strony opozycyi powstał pan Garnier-Pages w celu zarzucenia rządowi, że źle gospodaruje finansami. Budżet wydatków wynosi teraz 500 milionów więcej, niż w ostatnim roku restauracyi; a przecieź byłoby łatwo zmniejszyć go przez oszczędzenie wydatków na lądową i morską siłę, i przez przemianę 5-procentowych obligów; jak z drugiej strony możnaby dochody powiększyć przez nałożenie podatku na towary zbytkowe. Minister finansów pan Lacave-Laplagné nadmieniał, że powiększenie wydatków naprzeciw wydatkom za restauracyi, polega na puściźnie restauracyi, to jest na Algieryi, która od roku 1830 nie mniej jak miliardę pochłonęła; następnie pomienione wydatki zostały pomnożone przez dzieło przernaczone do obrony kraju, to jest przez fortyfikacyje Paryża; nakoniec przez ogromne dla publicznego dobra potrzebne budowy, a mianowicie, przez koleje żelazne i kanały, które za źródła krajowego bogactwa uważać należy. Z drugiej strony, pomimo że podatek od napojów zmniejszono, domy gry i loteryj zakazano, powiększyły się dochody, przez wzrost sumy niestałych podatków o 300 milionów, tak, iż po kilku latach niedoboru pokazała się nareszcie w roku 1845 przewyżka dochodów nad wydatkami, którego to pomyślnego wypadku także na rok 1846 i 1847 spodziewać się należy. Gdy pan Cremieux ozwał się jeszcze przeciw gospodarowaniu finansami, i nadmieniał, że terazniejszą ścisłą większość należy podziękować temu sposobowi, jakim się teraz z kolejami żelaznymi postępuje, zostały powszechne obrady za zamknięte ogłoszone

Taż izba zezwoliła na posiedzeniu dnia 22.

b. m. na oddziały budżetu wydatków pod względem długu państwa, dotacyj i rady stanu.

Hrabia Pajol, syn zmarłego generała dywizyi, szefa szwadronu w sztabie jeneralnym i królewskiego adjutanta, który otrzymał misyję do Algieru, wiezie własnoręczny list Króla do marszałka jeneralnego gubernatora, tudzież depesze i listy od królewskiej familii dla księcia Aumale. Słychać, że Król w liście do marszałka objawił to życzenie, aby tenże cofnął swoją prośbę o dymisyję, i żeby także nadał Francyi swoje usługi w Afryce poświęcił; a dla poratowania zdrowia, zezwolił mu Król trzy-miesięczny urlop do przebywania w jego dobrach we Francyi; księżę Aumale zaś piastowałby tymczasem urząd jeneralnego gubernatora w Afryce. Ale jeźliby pomimo to obstawał marszałek przy swojej prośbie o dymisyję, tedy słychać, że Król postanowił ze wszech względów mianować na jego miejsce księcia Aumale. Za powrotem hrabiego Pajol z Afryki, gdzie tenże z Algieru wyjechał do Boghary w głąb kraju, dla widzenia się, jak się zdaje, osobiscie, tak z marszałkiem, jako też z księciem Aumale, otrzymamy wkrótce wiadomość o ostatecznym wypadku tego przesilenia. To tylko można uważać za rzecz pewną, że mianowanie księcia Aumale sprawiłoby tak w Afryce, jak i we Francyi dobre wrażenie. Księżę Aumale dawniejszemu swém postępowaniem, jako gubernator Konstantyny, dał dostateczne dowody taktu, biegłości i umiarkowania, zjednał sobie powszechne zaufanie, i przez to, iżby właśnie on stanął na czele, nakazanoby także milczenie duchowi rywalizacyi i zazdrości, który między kilkoma w Afryce komendującymi jenerałami panować się zdaje.

Królestwo Polskie.

O pobycie Najjaśn. Cesarza Rosyi w Warszawie donoszą tamtejsze pisma: Dnia 22. maja był Cesarz Jmość obecnym na mustrze pułków piechoty; wieczorem zaś w towarzystwie Księcia Namiestnika objeżdżał kilkakrotnie park Łazienkowski w otwartym powozie; orkiestry wojskowe umieszczone na tarasie, wykonywały muzyki, a gdy zmierzchno, cały taras zajaśniał lampami kolorowemi. — Dnia 23. maja odbywała się przed Najjaśn. Panem musztra brygad piechoty. O godzinie w pół do 2giej Cesarz Jmość w towarzystwie Księcia Namiestnika i znakomitych osób swęj świty wyjechał koleją żelazną do Skierniewic i obiadował w tamiecznym pałacu. O godzinie w pół do 3mej wieczorem wrócił Najjaśn. Pan do Warszawy. — Dnia 24. maja Cesarz Jmość znajdował się na

nabożeństwie w nowym kościele Ś. Alexandra Newskiego, przy pałacu Łazienkowskim; następnie była parada wojskowa w obec Monarchy.

Minister sekretarz Stanu Królestwa Polskiego Turkull przybył z Petersburga do Warszawy.

NOWINY.

Strońniczość fortuny loteryjnej jest prawdziwie oburzająca, i ledwie wierzyć można, że ta bogini szczęścia, rozdawczyni losów ludzkich, jest Greczynką, jak nas przecie w szkołach uczą; — raczej Węgrzynką być musi. Wszakże główny los na loteryi wiedeńskiej, który w ciągnięciu dnia 9. maja r. b. padł na numer 5997, wygrał znou węgierski obywatel, niejaki pan Michalyi, który przyjechawszy za interesami pierwszych dni maja do Wiednia, rzeczony bilet przez kogo innego już kupiony, odkupił.

Nie mogąc się doczekać loteryjnego powodzenia, cieszył się przynajmniej nadejściem czerwca, który na przód jako czerwiec zechce nam zapewne nagrodzić chłodne majówki, które w rzeczy samej były w tym roku tak nieprzyzwoicie chłodne, że Wiedeńczycy nawet, którzy przecie są bliżej słońca niż my, mścili się mnogimi karykaturami na ten miesiąc, tym razem niegodny swojej europejskiej sławy. A powtóre, wszak u nas czerwiec jestto miesiąc, na który najwięcej budujemy co do nowości, a mianowicie nowości scenicznych, odkładanych zwykle na tę epokę zjazdu i kontraktów. Jakoż słyszymy o ośmiu, — tak jest aż ośmiu benefisach, pomiędzy którymi wystąpią prócz odgrzanych, także i dwie świeże potrawy dramatyczne. O dwóch przynajmniej wiemy z pewnością, to jest: o komedyi p. p. Scribe, Kormon i Grange: *Un mari qui se derange*, przełożonej przez p. Wincentego Thullie, pod nazwą: *Niema męża w domu*, — i o dramacie także z francuzkiego, pod nazwą: *Dylogenes*, który ma być przedstawiony na dochód pana Nowakowskiego. Obie sztuki niemałe już robiły wrażenie po teatrach zagranicznych: pierwsza ma być w rodzaju znanęj nam komedyi »Niech jedzie na wieś«; druga zaś jestto dowcipna francuzka ironija uosobiona w osobie Dylogenesa, wchodzącego do Aten. a smagająca swą różeczką stosunki społeczne.

WIADOMOŚCI HANDLOWE I PRZEMYSŁOWE.

(Z korespondencyi prywatnej).

Z Czerniowiec, dnia 28. maja. Pięknie wyglądające zasiewy dają nam nadzieję błogosła-

wionych urodzajów. Żyto już kwitnie, aby tylko przy terażniejszych częstych deszczach nie wybujało. Od chłodnego powietrza i kilku przymrozków w pierwszej połowie maja, ucierpiały u nas jedne tylko śliwy; piękna nadzieja, jaką w czasie swego kwitnienia dawały, spełzła teraz bardzo. Z sadzeniem ziemniaków i z kukurudzą już się u nas uwinęto; ziemniaki jak dotąd bardzo dobrze obiecują. — Dobre ze wszęch miar widoki zniżyły cenę zboża, a mianowicie: korzec pszenicy stoi teraz na 3 zr. 12 kr., żyta 2 zr. 36 kr., jęczmienia 2 zr., hreczki 1 zr. 36 kr., kukurudzy 2 zr., owsa 1 zr. 32 kr. mon. kon. Nawet i wódka, której wadę ($4\frac{1}{2}$ garncy) płacono dotąd po 1 zr. 36 kr. m. k., zaczyna tanieć; tu i owdzie porobiono już ugody na wódkę w przyszłej jesieni pędzić się mającą, wadę po 52 kr. m. k. — Przy ciągle zamkniętej granicy od Besarabii, rogaćcizna drożeje coraz bardziej, chociaż handel nią ogranicza się tylko na wzajemne potrzeby gospodarzkie.

O wełnę dopytują się tutaj, ale że w Wrocławiu ceny spadły o 25 procentu (?), przeto za cetnar średnio-cienkiej wełny cygajskiej, nie dostanie u nas więcej jak 70 zr. m. k. — Proste owce są teraz droższe niż w przeszłym roku; za jedną trzeba dać 4 zr. mon. kon. — Cetnar czarnej ordynaryjnej wełny kosztuje 18 zr., a białej 16 zr. m. k.

Z Jarosławia, dnia 29. maja. Ceny zboża są u nas teraz cokolwiek niższe niż w przeszłym miesiącu, a mianowicie: korzec pszenicy stoi na 6 zr. 24 kr., żyta 5 zr. 36 kr., jęczmienia 4 zr. 24 kr., hreczki 4 zr. 24 kr., owsa 2 zr. 12 kr. m. k. Zniżenie to cen wynika bądź ztąd, że dopiero teraz zaczynają spichlerze wyprzątywać z zapasów dotąd niewidzialnych, bądź też że w polu wszystko bardzo pięknie wygląda. Żyto miejscami kwitnąć poczyna, dla tego też gospodarze życzą sobie choć temi czasy nie mieć deszczów, dotąd dość częstych; a pszenica która niemal wszędzie przez zimną była poźółkła i bardzo wyrzedniała, dziś zdrowej barwy nabywa i dobry plon obiecuje. — Wódka trzyma się u nas wysoko: garniec 30stopniowej okowitej stoi na 42 do 45 kr. m. k.

Wywóz krup i mąki do Tarnowa, Bochni i Podgórze zatamował się teraz nie mało, gdyż i w tych miastach ceny wiktuałów przez nagłe przywozy spadły. U nas tu kosztuje cetnar mąki pszennej 5 zr. m. k., korzec krup hreczanych 6 zr. 24 kr., jagieł 8 zr., grochu 4 zr. 48 kr. m. k.

Do strzyży owiec zabiorają się dopiero tu i owdzie. O cenach wełny trudno jeszcze coś stanowczego powiedzieć; obcy kupcy dotąd się tutaj nie zgłosili, miejscowi zaś spekulanci nie ofiarują cen przeszłorocznych, i polegając zapewne na doniesieniach z zagranicy, na spadnięcie wełny czekają.

Handel drzewem wszelkiego rodzaju do Gdańska jest bardzo znaczny. Teraz rzucano się na rygle czyli wyściółki do kolei żelaznych; — byle tylko potem takiego drzewa nie zabrakło, gdy go do galicyjskiej kolei będzie potrzebali!

Berlinki poszły z produktami do Gdańska w zeszłym jeszcze miesiącu, a galarów mało będzie, gdyż wywóz zboża niedozwolony.

Z Ołomuńca. Targ na woły dnia 27. maja.

Przypędzili na targ: 1) Berl Armenhaus, z Butyn, 94 wołów; 2) Jan Kefing, z Wulki, 50; 3) Antoni Nowak, z Olejowa, 140; 4) Hersz Felder, z Uhrec, 88; 5) Abraham Pflanzler, z Mieczyszczowa, 128; 6) Berl Immerglück, z Żurawna, 105. — Małemi partyjami 305. — Ogółem 910.

Zakupione:	sztuk	Cena jednej pary w. w.		radasz	Z tych para ważyć mogła cetnar.
		zr.	kr.		
Z partyi Nr. 1. do Berna	69	362	30	1	9
Partyję Nr. 2. drobiazgowo					
Z partyi Nr. 3. do Pragi	140	381	—	—	9 1/2
Z partyi Nr. 4. zostało 65 sztuk niesprzedanych.					
Z partyi Nr. 5. uierozkupiono 99 sztuk.					
Z partyi Nr. 6. do Wiednia	80	340	—	—	8 1/2
Małe partyje rozkupiono.					

W tym tygodniu przypędzono z Galicyi od dawna już niepamiętną liczbę wołów, bo 1835 sztuk. Na naszym targu było z tego 910 sztuk, a przed targiem poszło przez Lipnik do Wiednia 725 wołów, w czterech partyjach, a mianowicie popędzili tamże: 1) Mojżesz Allershand, z Sadagóry, 190 sztuk; 2) Hersz Dicker, z Rudnik, 120; 3) Mojżesz Tabak, z Waszloucz, 320; 4) Salamon Erlich, z Woznowa, 95 wołów. Pierwszą partyję sprzedano, biorąc za parę na $10\frac{1}{2}$ cetnarów szacowaną po 440 zr. w. w. Drugą partyję sprzedano także, biorąc za parę na 10 cetnarów szacowaną po 420 zr. w. w. Trzecia zaś i czwarta partyja po-

szły na sprzedaż do Wiednia, gdzie łatwiej o dobrego kupca, gdyż w tej stolicy taxa funta wołowiny jest o 4 kr. mon. kon. wyższa niż w Ołomuńcu.

Z powodu wysokich cen, nie wszystkie woły na naszym targu rozkupiono, chociaż tym razem mieliśmy także kupców z Pragi.

* * *

Jak się też dzisiaj ma rzecz z koleją północną Cesarza Ferdynanda ?

(Porównaj Gazetę Ner 59 z roku 1845.)

Na czternastém zgromadzeniu jeneralném akcyjonyjuszów kolei północnej Cesarza Ferdynanda, dnia 31. marca r. b. odbytém, Dyrekcyjja téjże kolei złożyła rachunki za rok 1845 i zdała sprawę z powodzeń tegoż przedsiębiorstwa i z dalszych zamysłów. Z tego zdania sprawa okazuje się, że przedsiębiorstwo to w każdym względzie pomyślnie postępuje. Oto są głównejsze, uwagę naszą zająć mogące podania :

Od 1go stycznia do ostatniego grudnia r. 1845 przewieziono na całej koleji wraz z jej odnogami w ogóle 659,247 osób i 2,186,833 cetnarów towaru *).

Przez cały rok 1845 wpłynęło *brutto* za przewóz osób i towarów 1,931,817 zr. 36 kr. — Z téj sumy przypada 51 $\frac{1}{10}$ procentu za przewóz osób, a 48 $\frac{1}{10}$ procentu za przewóz towarów.

Nieszczęśliwego wypadku w czasie przewozu nie było ani jednego w roku 1845. Uszkodzenia od śniegów i wód na wiosnę w pięciu miejscach równocześnie zrządzone, nie wstrzymały przewozu osób jak tylko przez 2 dni, a przewozu towarów przez 20 dni.

Rozpoczęte w roku 1845 próby z telegrafami elektrycznymi między Wiedniem i Florisdorf, wypadły zadowalająco. Służba na koleji da się za pomocą tych telegrafów bardzo sprościć. Wiadomo iż na rządowych kolejach mają być takie telegrafy zaprowadzone, a wtedy Dyrekcyjja nie omieszka kolej północną wszędzie w nie zaopatrzyć.

Odnoga 10milowa z Gänserndorf do samej granicy węgierskiej pod Marchegg pociągnąć się mająca, postąpiła tak dalece, że już

w lecie r. b. do użytku otworzoną zostanie. Tym sposobem złączy się kolej północna z koleją centralną węgierską.

Co do dalszego pociągnięcia kolei północnej z Lipnika do Oderbergu, dla zetknięcia się w tym ostatnim punkcie z koleją pruską Wilhelma, tak dalece już z robotami postąpiono, że jeżeli jakie całkiem niespodziewane nie zajdą wypadki, kolej ta otworzoną zostanie do użytku już w październiku r. 1846. Pruska zaś kolej z Wrocławia do Oderbergu gotowa będzie w lecie r. 1846.

Kolej północna zyska wiele przez założenie kolei rządowej z Bochoi do Lwowa, a rząd do Brodów i do Czerniowiec. Założenie tych kolei nakazał Najjaśn. Pan postanowieniem z dnia 27. lutego 1845. Wszak zaraz w roku 1845 wzięto się do wstępnych robót w tej mierze, a przy znanéj w takich razach energii i wytrwałości, spodziewać się można rychłego doprowadzenia do skutku tego dzieła.

Dla wysłużonych urzędników kolei i dla pozostających po nich wdów, wyznaczono oddzielny fundusz pensyi, i ułożono w tej mierze odpowiednie ustawy.

Po wypłaceniu 4 % (czyli 40 zr. od każdej 1000-réńskowej akcyi), postanowiono na témże posiedzeniu dopłacić jeszcze 1 $\frac{1}{2}$ % jako superdywidendę, a pozostała w kasie z różnicy przychodów i wydatków resztę 10,233 zr. włączyć do funduszu rezerwowego, który tym sposobem z końcem roku 1845 wynosi 125,555 zr. 35 kr.

* * *

Temperatura maja 1846 we Lwowie.

Według dostrzeżeń meteorologicznych we Lwowie w maju r. b. robionych, okazały się co do temperatury powietrza następujące wypadki:

Najcieplejszym był dzień 18ty maja,
 średnia bowiem temperatura tegoż dnia była +15°,09 R.
 Najzimniejszym był dzień 5ty maja,
 średnia bowiem temperatura tegoż dnia była +2°,17.
 Najwyższy stan termometru był dnia 24go +22°,0.
 Najniższy „ „ „ „ 6go — 1°,0.
 Przeto całkowita zmiana temperatury była . . 23°,0.
 A największa zmiana w 24 godzinach d. 6go . . 16°,0.
 Średnia temperatura pojedynczych dekad była :
 1wszej dekady t. j. od 1. do 10. maja . . + 6°,59.
 2giej „ „ 11. „ 20. „ . . +10°,51.
 3ciej „ „ 21. „ 31. „ . . + 9°,26.
 Całego miesiąca . . . . . + 8°,80.
 którato temperatura jest od temperatury normalnej
 maja (z 32 lat = +9°,79) niższa o . . . . . 0°,99.

Van Roy.

*) Między towarami jest niemal trzecia część samego zboża, wiktuałów i trunków, mianowicie :

310,044	cetnarów zboża,
286,143	— wiktuałów,
130,749	— trunków.